

Ὁ μὴ ὑποστὰς λύπας, ὁ μὴ δοκιμάσας συμφοράς.
Συνών. ἀλύπητος 1, ξένοιαστος.

ἄλυσι ἡ, Νίσυρ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.) Τῆλ. κ. ἀ.
—Λεξ. Βλαστ. 236 ἄλσει Νίσυρ. Ρόδ. κ. ἀ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἄλυσις. Διὰ τὸν τύπ. ἄλσει ιδ. ΓΧα-
τζιδ. ΜΝΕ 2,406.

1) Εἶδος δεσμοῦ, ὀργάνου ἐξαργήσεως, ἡ εἶδος κοσμή-
ματος σχηματιζομένου διὰ τῆς διαδοχικῆς ἐνώσεως μεταλ-
λίνων κρίκων Νίσυρ. Ρόδ. Τῆλ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.) κ. ἀ.
—Λεξ. Βλαστ. 236: Τὸ ἔχω δεμένο με τοῖς ἄλυσες μὴν
φύγῃ Μεσολόγγ. || Φρ. Βάζω 'ς τοῖς ἄλυσες (φυλακίζω)
Λεξ. Βλαστ. || *Ἀσμ.

Ζώσετε τὸ καράβι μου μ' ἄλυσι σιδερένῃ
κι ἂς ἔρθουν δώδεκ' ἀπουμπρὸς καὶ δώδεκ' ἀπουπίσου
καὶ δώδεκ' ἀφ' τὴν μὴν μερὰ καὶ δεκοχτὼν ἀφ' τὴν ἄλλῃ
Τῆλ. Συνών. ἀλύσι 1, ἄλυσιά, ἄλυσίδα 1, ἄλυσίδι 1,
ἄλυσιδιά, ἄλυσος 1. 2) Ζώνη γυναικεῖα ἄλυσιδωτὴ
Νίσυρ.

ἀλύσι τό, *Ἡπ. —Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Βλαστ. ἀλύδι
Πελοπν. (Καρυὰ Κορινθ.) ἀλύσ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) 'λύσι
*Ἡπ. 'λύσ' Στερελλ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀλύσιον.

1) *Ἀλυσι 1, ὁ ιδ., *Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. κ. ἀ.) —Λεξ.
Βλαστ.: Τὸν μ' λάρ' ἔχ' τ' ἀλύσια κριμασμένα κατ' Αἰτωλ.
*Ἐνα σουρὸ ἀλύσια θέλ'ς νὰ τοῦ δέθ'ς τοῦ σκ'λλι αὐτόθ.

2) Πληθ., ἀλύσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται τὸ
περιδέραιον Πελοπν. (Καρυὰ Κορινθ.): *Ἀσμ.

Τὸ χειρτάμι με τ' ἀλύσια, | τὴ κυρὰ νὰ πιάγῃ λύσια
(σκαπτικόν). 3) Πληθ., πέντε ἢ ἕξ, ἐνίοτε δὲ καὶ περισ-
σότεραι ἀργυραὶ ἀλύσεις, αἱ ὁποῖαι ἐξαργτῶμεναι ἀπὸ τὴν
ἀργυρᾶν πόρπην τῆς γυναικεῖας ζώνης κατέρχονται πρὸς
τὰ κάτω καὶ κατόπιν καμπυλοῦμεναι πρὸς τὰ ἄνω δεξιὰ
συγκεντρώνονται εἰς ἀργυρᾶν πόρπην Στερελλ. (Αἰτωλ.)
—Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Πβ. ἀσημοζώναρο.

ἀλυσιά ἡ, ἀμάρτ. ἀλυσίγα Πόντ. (Κερασ.) ἀλυσᾶ
Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

*Ἀλυσις: *Ἀσμ.

Ἡῦραν τὰ πόρτας ἀνοιχτά, τὰ παραθύρᾳ ἀκλειδᾶ,
ἠῦραν καὶ τὰ λαγωνικά 'ς τὴν ἄλυσᾶν δεμένα
Τραπ.

Σ' ἐδέσαμε 'ς τὸν μαῦρο σου κ' ἐκόπηκε ἀλυσίγα
Κερασ. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἄλυσι 1.

άλυσίδα ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) ἀλ'σίδα βόρ.
ιδιῶμ. ἀλ'σίδα Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Καπ. Μακεδ.
(Χαλκιδ.) ἀλτσιδα Θεσσ. Θράκ. (*Αδριανούπ.) Μακεδ.
(Βελβ. Σίτοβ.) ἀλεσίδα Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Μεγίστ.
Νίσυρ. Πόντ. Ρόδ. ἀλεσίδα Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)
ἀλυσία Κύπρ. (καὶ ἄλυσίδα) 'λυσίδα Ἰων. (*Ἐρυθρ.) 'λυσίδα
Χίος (*Ολυμπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ.

1) *Ἀλυσις κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. κ. ἀ.): *Ἀλυσίδα χοντρή
-ψιλή-τοῦ παραβιοῦ-τοῦ μύλου-τῆς καμπάνας-τοῦ ρολοιοῦ
-τοῦ λαιμοῦ κττ. κοιν. *Ὅσον βᾶχος εἶδεν ἡ χάλασσα, τόσες
ὀρκνιές ἦταν ἡ ἄλυσία (ἐκ παραμυθ. βᾶχος = βάθος) Κύπρ.
|| Φρ. Εἶναι γιὰ τοῖς ἄλυσίδες (ἐπὶ τοῦ παρὰφρονος. Συνών.
φρ. εἶναι γιὰ τὸν ἄλτισο (ιδ. ἄλυσος), εἶναι γιὰ τὰ

σίδερα, εἶναι γιὰ δέσιμο) κοιν. Καὶ με ἄλυσίδες δὲν
κρατεῖται (ἐπὶ τοῦ παραφόρου καὶ ὀρμητικοῦ) Λεξ. Βλαστ.
Βάζω 'ς τοῖς ἄλυσίδες (φυλακίζω) Λεξ. Βλαστ. || *Ἀσμ.

Δένουν τὰ ποδαράκια του μ' ἐννεὰ ὀργνιές 'λυσίδα
Ἐρυθρ.

Φορέσαν τὴν τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ μαργαριτάρια,
πῆγαν τὴν καὶ τὴν ἔδεσαν με τὴν χρυσὴν ἀλ'σίδα

Καπ. Συνών. ιδ. ἐν λ. ἄλυσι 1. 2) Πληθ., τὰ κυκλῆα
τοῦ νήματος, ὅταν τοῦτο ἐτοιμάζεται καὶ τοποθετῆται εἰς
τὴν σβάρναν Μέγαρ. Πβ. ἄλυσίδι 3, 4 καὶ 5. 3)
Σχοινίον πλεκτὸν διαχωρίζον ζευγὸς βοῶν εἰς τὰς γεωρ-
γικὰς ἐργασίας Κρήτ. 4) Εἶδος παιδιᾶς Ἰων. (*Ἐρυθρ.)
'Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ἀθῆν. Λέσβ. (Μυτιλήν.)

άλυσιδάκι τό, κοιν. ἀλ'σ'δάκ' βόρ. ιδιῶμ. ἄλυσι-
δάτσι ἐνιαχ.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἄλυσιδάκι. Πβ. Γεωργηλ. Θανατ.
Ρόδ. στ. 136 (ἐκδ. Wagner σ. 36) «καὶ ἄλλες ἀργυρό-
χρυσά ψιλὰ ἄλυσιδάκια | νὰ τὰ κρεμοῦσιν οἱ πτωχεῖς καὶ
τὰ θηλυκουδάκια».

1) Μικρὰ ἄλυσις κοιν. Συνών. ἄλυσιδάκος, ἄλυσ-
σιδίτσα, ἄλυσιδοπούλλα, ἄλυσιδούλλη. 2)
Εἶδος ἄλυσιδωτοῦ ραψίματος διακοσμητικοῦ τῶν ἐνδυ-
μάτων Χίος

άλυσιδάκος ὁ, ἀμάρτ. ἀλ'σ'δάκος *Ἡπ. (Χουλιαρ.)

*Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἄλυσίδι διὰ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -άκος.

*Ἀλυσιδάκι 1, ὁ ιδ.

***άλυσιδάνα** ἡ, ἀλ'σ'δάνα *Ἡπ. (Χουλιαρ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἄλυσίδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-άνα.

Μεγάλη ἄλυσις. Συνών. ἄλυσιδάρα.

άλυσιδάρα ἡ, κοιν.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-άρα. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

***Ἀλυσιδάνα**, ὁ ιδ.

άλυσίδι τό, ἀλυσίδιν Κύπρ. Πόντ. (Κερασ.) ἀλυσ-
σίν Κύπρ. ἄλυσίδι κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν.) ἀλυσί Κάρπ.
ἀλ'σίδ' Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἀλεσίδιν Πόντ. (Κερασ.) ἀλεσίδι
Μεγίστ. Νίσυρ. ἀλεσίδ' Πόντ. (Τραπ.) 'λυσίδι Εὐβ. Καπ.
Μέγαρ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) 'λ'σίδ'
Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἄλυσίδιν. Ὁ τύπ. ἄλυσίδι καὶ
ἐν ἐγγράφῳ Νισύρ. τοῦ 1747.

1) *Ἀλυσις κοιν. καὶ Καπ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. Τραπ.):
Εἶναι δεμένος με τ' ἄλυσίδα σύννηθ. *Ἐδεσαν τὸν κλέ-
φτεν με τ' ἀλεσίδᾳ Τραπ. || Φρ. Κάνω-βάζω ἄλυσίδι τὰ
βούγγα καὶ ἄλωνίζω (συνδέω διὰ σχοινίου τοὺς βοῦς, οἱ
ὁποῖοι διὰ τῶν ποδῶν θὰ τρέβουν τὰ στάχνα. Πβ. ἄλυσ-
σιδίάζω 3) Κρήτ. Δράκως με τ' ἀλεσίδᾳ (ἐπὶ ρωμαλέου
ἀνδρός) Τραπ. || *Ἀσμ.

Πιάστε τῆς ἀξαγκωνιάστε με τρεῖς δίπλες τ' ἄλυσίδιν
τῶν δάρετε τ' ἀμ-μάδκια μου τρεῖς δίπλες τὸ ραφίδιν
Κύπρ.

Καὶ ράβγει του τὰ μ-μάτια του τρεῖς σόρτες τὰ προουσύμα
καὶ δέν-νει του τὰ χέρια του τρεῖς βόρτες τ' ἀλεσίδα
Νίσυρ.

Τώρα σείζω τὰ δέρεά μου καὶ κόπτω τ' ἄλεσιδιᾶ
 Τραπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄλυσι 1. 2) Χρυσοῦν ἄλυσσοει-
 δὲς κόσμημα τοῦ λαιμοῦ, περιδέραιον Θράκ. Ἴων. (Κρήν.)
 Κάρι. 3) Τεσσαράκοντα κυκλῖα, ἥτοι κύκλοι νήμα-
 τος Μέγαρ. Πβ. ἀγκῶνας 4, ἄλυσίδα 2, κούκλα,
 σκουλλί. 4) Ἡ τελευταία ὑποδιαίρεσις τῆς τολύ-
 πης τοῦ νήματος τῆς λεγομένης κούκλας ἔχουσα περὶ
 τὰ πεντήκοντα νήματα εἰς κύκλους Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πβ.
 δεκάδι. 5) Οἱ κύκλοι ἐν γένει τοῦ νήματος πολλαχ.
 Συνών. βροχίδι. 6) Ἡ τολύπη, ἡ ὁποία στριβομένη
 ὀλίγον διὰ τῆς ἀτράκτου περιελίσσεται εἰς τὸν πῆχυν
 τῆς χειρὸς καὶ ἔπειτα γνέθεται Κρήτ.

άλυσιδιὰ ἡ, ἀμάρτ. ἄλυσιδιὰ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδι.

Ἄλυσις : Ἄσμ.

Ἐννέα κλωστὲς χρυσᾶ γέρνει ἄνω τῆς τσεφαλῆς τῆς
 τοῦ δώδεκα ἄλυσιδιᾶς διαμάσκαλα τὲς βάλ-λει

(χρυσᾶ ἐνν. νομίσματα, διαμάσκαλα = ὑπὸ τὴν μασχάλην)
 Κύπρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄλυσι 1.

άλυσιδιάζω Κρήτ. Νάξ. (Κορων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδι. Παρὰ Βλάχ. ἡ μετοχ. ἄλυσι-
 διασμένος.

1) Σχηματίζω κυκλῖα, ἥτοι κύκλους τοῦ νήματος, τὸ
 ὅποιον πρόκειται νὰ βάλω εἰς τὸν ὑφαντικὸν ἱστὸν Κρήτ.
 Συνών. ἀναλέγω. 2) Περνῶ τὰ νήματα εἰς τὸ λεγόμε-
 νον μιτόχτενο Κρήτ.: Ἄλυσιδιάζω γιὰ νὰ φάνω ἓνα χεράμι.

3) Συνδέω διὰ σχοινίου τοὺς βοῦς καὶ ἄλωνίζω Κρήτ.
 Πβ. ἄλυσιδώνω, ἄλυσσοδένω, ἄλυσώνω.

άλυσιδίτσα ἡ, σύνθηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα διὰ τῆς παραγωγικῆς
 καταλ. -ίτσα.

Μικρὰ ἄλυσις. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄλυσιδάκι 1.

άλυσιδοδεμένος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα καὶ τοῦ δεμένος μετοχ.
 τοῦ ρ. δένω.

Ὁ δι' ἄλυσιν δεμένος : Ἄσμ.

Γλυτώσετε τὰ μέλη μου τ' ἄλυσιδοδεμένα.

άλυσιδοκόμματα τά, Πόντ. (Τραπ.) ἄλυσσοκόμ-
 ματα Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄλυσίδι καὶ κομμάτι.

Τεμάχια ἄλυσιν : Ἄσμ.

Ἄσ' τ' ἄλυσιδοκόμματα ἔναν' ἑς τὸ δέρε' ἐπῆρην,
 δίλινους ἀπέμπρ' ἐσκότωσεν καὶ μύριους ἀποπίσω
 Τραπ.

Μὲ τ' ἄλυσσοκόμματα ἡγρούλεψεν τὸν λαόν ἄτ'
 (ἡγρούλεψεν = κατέστρεψε) Κερασ.

άλυσιδοπλεμένος ἐπίθ. Κρήτ. ἄλυσιοπλεμένος
 Κάρι. ἄλυσιοπ-πλεμένος Κάρι.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα καὶ τοῦ πλεμένος μετοχ.
 τοῦ ρ. πλέκω, παρ' ὃ καὶ π-πλέκω.

Ὁ ἔχων τοὺς πλοκάμους πλεγμένους ὡς ἄλυσιν, ἐπὶ
 γυναικὸς : Ἄσμ.

Ἄνοιξε πόρτα τοῦ ξανθῆς, πόρτα τοῦ μαυρομμάτας,
 πόρτα τοῦ γαϊτανόφρουδης, τὸ ἄλυσιδοπλεμένους
 Κρήτ.

Ἐχει μὴν κόρην ὁμορφήν, ξανθὴν καὶ μαυρομμάτα,
 καὶ γα- καὶ γατανόφρουδην καὶ ἄλυσιοπ-πλεμένην
 (ἡ ἐπανάληψις τῶν συλλαβῶν καὶ καὶ γα- διὰ μετρικὴν
 ἀνάγκην) Κάρι. Συνών. ἄλυσιοπ-πλεμένος.

άλυσιδοπούλλα ἡ, ἀμάρτ. ἄλ'σ'δουπούλλα Ἡπ.
 (Χουλιαρ.) ἄλ'σ'δούλλου τό, Ἡπ. (Χουλιαρ.) ἄλ'σ'δου-
 πούλλ' Ἡπ. (Χουλιαρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα διὰ τῆς παραγωγικῆς
 καταλ. -πούλλα. Ἡ λ. καὶ παρὰ Δουκ. Τὸ ἄλ'σ'δού-
 π'λλου καὶ ἄλ'σ'δουπούλλ' ἐκ τῶν ἁμαρτ. τύπ. ἄλυσι-
 δόπουλλο καὶ ἄλυσιδοπούλλι.

Μικρὰ ἄλυσις. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄλυσιδάκι.

άλυσιδούλλης ὁ, ἀμάρτ. ἄλ'σ'δούλλ'ς Ἡπ. (Χου-
 liar.) Θηλ. ἄλυσιδούλλα πολλαχ. ἄλ'σ'δούλλα Ἡπ.
 (Χουλιαρ.) Οὐδ. ἄλ'σ'δούλλ' Ἡπ. (Χουλιαρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα διὰ τῆς παραγωγικῆς
 καταλ. -ούλλης.

Ἄλυσιδοπούλλα, ὁ ἰδ.

άλυσιδοχτισμένος ἐπίθ. Αἰγιν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα καὶ τοῦ χτισμένος μετοχ.
 τοῦ ρ. χτίζω.

Ὁ κατὰ τὴν οἰκοδόμησίν του συνδεθεὶς μὲ ἄλυσιν,
 ἐπομένως στερεός, ἐπὶ πύργου : Ἄσμ.

Πύργος ἄλυσιδοχτιστός τὸ ἄλυσιδοχτισμένος.

(πλίγητος = ἐπνίγη). Συνών. ἄλυσιδοχτιστός.

άλυσιδοχτιστός ἐπίθ. Αἰγιν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσίδα καὶ τοῦ ἐπίθ. χτιστός.

Ἄλυσιδοχτισμένος, ὁ ἰδ.

άλυσίδωμα τό, Λεξ. Δεξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἄλυσιδώνω.

Τὸ δέσιμον δι' ἄλυσιν. Συνών. ἄλυσσοδέσιμον.

άλυσιδώνω Ἀπουλ. (Καλημ.) Ἡπ. Κρήτ. — Λεξ.
 Δεξ. Περίδ. Βυζ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἄλυσιδῶ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Δένω τινὰ δι' ἄλυσιν ἐνθ' ἄν. 2) Συνδέω,
 συζευγνύω τοὺς βοῦς πρὸς ἄλωνισμα Κρήτ.

Πβ. ἄλυσιδιάζω, ἄλυσσοδένω, ἄλυσώνω.

άλυσιδωτὸς ἐπίθ. Ἡπ. Κρήτ. κ.ά. — Λεξ. Πόππλετ.
 Μ. Ἐγκυκλ.

Τὸ μεταγεν. ἐπίθ. ἄλυσιδωτός.

Ὁ πλεγμένος ἐν εἴδει ἄλυσιν ἐνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Βάνουν κατάρτια μπρούζινα, ἀντένες σιδερένιες,
 βάνουν σκοινιά ἄλυσιδωτά, παννιά ζωγραφισμένα
 Ἡπ.

άλυσσοδένω σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἄλ'σουδένου
 βόρ. ἰδιώμ. ἄλυσσοδέν-νω Κύπρ. ἄλυσσοδένου Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄλυσι καὶ τοῦ ρ. δένω, παρ' ὃ καὶ
 δέν-νω.

Δένω δι' ἄλυσιν ἐνθ' ἄν. : Μὰ λαχάρα μ' ἄλυσσοδένει

